

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaaliturvasta Uruguayn itäisen tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan (Uruguay) välillä sosiaaliturvasta 7 lokakuuta 2025 tehdyn sopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimus koskee sopimusvaltiosta toiseen liikkuvien työntekijöiden ja yrittäjien eläkevakuutukseen sovellettavaa lainsäädäntöä, eli sopimuksella määrätään, kumman sopimusvaltion lainsäädäntö tulee sovellettavaksi. Lähtökohta sopimuksessa on, että työntekijänä tai yrittäjänä työskentelevä henkilö kuuluu työskentelyvaltion eläkevakuutuksen alaisuuteen. Työnantajan toisen sopimusvaltion alueelle enintään kahdeksi vuodeksi lähettämät työntekijät jäävät kuitenkin lähettävän maan eläkevakuutuksen alaisuuteen. Komennuksen ajan eläkevakuutusmaksut maksetaan lähtömaahan eikä työskentelyvaltiossa peritä sen lainsäädännön mukaisia maksuja. Ajanjaksoa voidaan pidentää toiset kaksi vuotta Uruguayn toimivaltaisen viranomaisen ja Suomen toimivaltaisen laitoksen etukäteen antamalla suostumuksella. Sopimuksessa on vastaavanlaiset määräykset yrittäjistä, jotka työskentelevät tilapäisesti toisen sopimusvaltion alueella.

Sopimus koskee myös työskentelyyn perustuvien eläkkeiden maksamista maasta toiseen, jos eläkkeensaaja ei enää asu eläkettä maksavassa maassa. Lisäksi sopimuksessa on kansainvälisen käytännön mukaiset määräykset vakuutuskausien huomioon ottamisesta, eläkkeiden laskemisesta, sopimuksen toimeenpanosta ja hallinnollisesta yhteistyöstä. Sopimuksen vakuutuskausien yhteen laskemista koskevilla määräyksillä on merkitystä erityisesti Uruguayssa vakuutettuina olleiden henkilöiden eläkeoikeuksien kannalta, sillä Uruguayn eläkejärjestelmässä edellytetään jopa 30 vuoden vakuutusajan täyttymistä vanhuuseläkeoikeuden syntymiseksi.

Sopimus tulee voimaan kolmanneksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, jolloin sopimusvaltiot ovat diplomaattisella noottienvaihdolla ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosäännön mukaiset vaatimukset sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sosiaaliturvasta Uruguayn itäisen tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta.....	3
1.2 Valmistelu.....	3
1.2.1 Sopimuksen valmistelu	3
1.2.2 Kansallinen valmistelu	3
2 Sopimuksen tavoitteet.....	3
3 Keskeiset ehdotukset.....	4
4 Esityksen vaikutukset	4
5 Lausuntopalaute.....	5
6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön	5
7 Lakiehdotuksen säännöskohtaiset perustelut	13
8 Voimaantulo	13
9 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus	13
10 Toimeenpano ja seuranta	13
11 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	13
11.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	13
11.2 Käsittelyjärjestys.....	14
LAKIEHDOTUS	15
Laki sosiaaliturvasta Uruguayn itäisen tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	15
SOPIMUSTEKSTI	16

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Sosiaaliturvasopimusneuvottelut käytiin Uruguayn aloitteesta. Sosiaaliturvasopimuksen tekemisen perusteena oli henkilöiden liikkuvuus ja maiden väliset taloudelliset suhteet. Suomi ja Uruguay jakavat samankaltaisen, hyvinvointivaltiota ja avoimen talouden periaatteita vaalivan arvopohjan. Suomen ja Uruguayn väliset kaupalliset suhteet ovat merkittävät. Suomalaisten yritysten huomattavat sellutehdasinvestoinnit ovat tehneet Uruguaysta Suomelle tärkeän taloudellisen kumppanin. Maiden väliset taloussuhteet ovat tiiviit myös kiertotalouden ja koulutuksen sekä opetuksen aloilla.

Ilman sosiaaliturvasopimusta työnantajat ja työntekijät joutuvat maksamaan maasta toiseen lähetetyistä työntekijöistä eläkevakuutusmaksut molempiin maihin. Ilman sosiaaliturvasopimusta Uruguayssa ei välttämättä kuitenkaan muodostuisi eläkeoikeutta, koska Uruguayn lainsäädännössä eläkeoikeuden syntymiseksi edellytetään huomattavan pitkää vakuutusaikaa.

1.2 Valmistelu

1.2.1 Sopimuksen valmistelu

Sopimuksesta käytiin kaksi varsinaista neuvottelukierrosta, ensimmäinen Montevideossa 18.–21.3.2024 ja toinen Helsingissä 11.–14.11.2024. Ennen varsinaisia sopimusneuvotteluja järjestettiin alustavat tekniset tiedonvaihtokeskustelut videoyhteydellä 27.–29.11.2023. Sopimustekstiin sovittiin pienimuotoisia teknisiä korjauksia kirjallisella menettelyllä kesällä 2025. Sosiaaliturvasopimus allekirjoitettiin 7.10.2025 Montevideossa. Allekirjoittaminen ajoittui Suomen ja Uruguayn välisten diplomaattisuhteiden 90-vuotisjuhlavuoteen.

Suomesta neuvotteluihin osallistuivat sosiaali- ja terveysministeriö ja Eläketurvakeskus työeläkejärjestelmän toimeenpanon asiantuntijana. Uruguaysta neuvotteluihin osallistui Sosiaaliturvapankki Banco de Previsión Social (BPS). Lisäksi Uruguayn Suomen suurlähettiläs oli paikalla neuvotteluissa.

1.2.2 Kansallinen valmistelu

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti neuvotteluvaltuuskunnan Uruguayn kanssa käytäviä sosiaaliturvasopimusneuvotteluita varten 23.2.2024. Tasavallan presidentti myönsi valtuudet allekirjoittaa sopimus 3.10.2025.

Sosiaali- ja terveysministeriö on tiedottanut sopimusneuvottelujen aloittamisesta ja sopimuksen allekirjoittamisesta ministeriön verkkosivuilla.

Ministeriöiden välisestä toimivallanjaosta valtiosopimusasioissa säädetään valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 8 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan valtiosopimuksen ja muun kansainvälisen velvoitteen käsittelee se ministeriö, jonka toimialaan sopimus tai velvoite sisällöltään kuuluu. Hallituksen esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Eläketurvakeskuksen kanssa.

Hallituksen esitysluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros xx.xx.2026-xx.xx.2026. Lausuntoa pyydettiin yhteensä xx taholta, minkä lisäksi kaikilla halukkailla oli mahdollisuus antaa lausuntonsa Lausuntopalvelu.fi -palvelussa. Lausunnot sekä esitystä koskevat asiakirjat ovat saatavilla julkisessa palvelussa osoitteessa <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM161:00/2025>.

2 Sopimuksen tavoitteet

Sopimuksen tavoitteena on yhtäältä varmistaa sopimusvaltiosta toiseen liikkuvien henkilöiden työskentelyyn perustuvat eläkeoikeudet ja toisaalta välttää kaksinkertaiset

eläkevakuutusmaksut toisen sopimusvaltion alueelle suuntautuvan ulkomaantyöskentelyn aikana. Sopimuksen tavoitteiden toteutuminen edellyttää toimeenpanevien laitosten välistä yhteistyötä, ja sopimuksella luodaan hallinnollisen yhteistyön menettelyt.

Kaksinkertaisten eläkevakuutusmaksujen välttäminen saavutetaan sovellettavaa lainsäädäntöä koskevilla määräyksillä. Niiden perusteella henkilöön sovelletaan kerrallaan vain yhden sopimusvaltion lainsäädäntöä. Eläkettä karttuu ja eläkevakuutusmaksut maksetaan kyseiseen maahan.

Eläkeoikeuksien toteuttaminen saavutetaan vakuutuskausien huomioon ottamista ja eläkkeiden maastavientiä koskevilla määräyksillä. Uruguayssa vanhuuseläkeikä on syntymävuodesta riippuen 60–65 vuotta ja oikeus vanhuuseläkkeeseen edellyttää 30 vuoden vakuutusaikaa. Vähemmän aikaa vakuutettuina olleet työntekijät voivat saada vanhuuseläkkeen 65–70 iässä. Tällöin edellytetään 15–25 vuoden vakuutusaikaa. Vakuutuskausien huomioon ottamista koskevien määräysten perusteella henkilön Uruguayssa täyttämiin vakuutuskausiin voidaan tarvittaessa laskea mukaan Suomen vakuutuskausia, jolloin Uruguayn lainsäädännön vaatimus vakuutusajasta voi täytyä, jotta henkilö saisi oikeuden Uruguayn eläkkeeseen. Vakuutuskausien huomioon ottamista koskeva määräys ja Uruguayssa täytetyt vakuutuskaudet voivat hyödyttää myös Suomen työeläkettä hakevaa henkilöä, joskin vakuutuskausien merkitys Suomen työeläkejärjestelmässä on nykyisin vähäinen. Lisäksi sopimus sisältää määräykset eläkkeen hakemista koskevista menettelyistä. Sopimuksen perusteella toiseen sopimusmaahan karttunutta eläkettä haetaan oman asuinmaan yhteyselimen kautta, mikä kansalaisen näkökulmasta helpottaa eläkkeen hakemista.

Sopimuksen perusteella Suomen työeläkejärjestelmän sekä Uruguayn toimivaltaisten laitosten hallinnoimien ylisukupolvisen solidaarisuusjärjestelmän ja pääomitusjärjestelmän mukaiset vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeet maksetaan henkilöille, jotka eivät enää asu siinä sopimusvaltiossa, jossa eläke on karttunut. Sopimus varmistaisi Suomen työeläkkeiden maksamisen, vaikka työeläke maksetaankin jo kansallisen lain perusteella ulkomaille eläkkeensaajan asuinmaasta riippumatta. Myös Uruguayn lainsäädännön mukaan vakuutusmaksuihin perustuvan eläkkeen maastavienti on mahdollista. Sopimus kuitenkin varmistaa työskentelyyn perustuvien eläkkeiden maastaviennin kansallisen lainsäädännön rajoituksista huolimatta.

3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi sopimuksen. Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Lain voimaantulosta ja sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 Esityksen vaikutukset

Sopimuksella on vaikutuksia maiden välillä liikkuviin henkilöihin, työnantajina toimiviin yrityksiin sekä sopimusta toimeenpaneviin laitoksiin.

Sopimus varmistaa Suomen ja Uruguayn välillä liikkuvien ja liikkuneiden henkilöiden eläkeoikeudet. Sopimuksessa on määräykset vakuutuskausien laskemisesta yhteen ja sopimuksen perusteella toisessa sopimusvaltiossa karttuneet eläkkeet maksetaan myös kyseisen sopimusvaltion ulkopuolelle. Suomen työeläkelainsäädännön mukaan eläke maksetaan ulkomaille rajoituksetta myös ilman sosiaaliturvasopimusta. Sopimuksesta ja sen vakuutuskausien yhteen laskemista koskevista määräyksistä on etua muun muassa Suomeen palanneille tai muuttaneille henkilöille, joiden vakuutuskaudet Uruguaysta eivät riitä täyttämään Uruguayn kansallisen lainsäädännön mukaista vakuutusaikavaatimusta. Oikeus etuuteen voi syntyä, kun sopimuksen perusteella otetaan huomioon myös Suomen vakuutuskausia Uruguayn lainsäädännön vakuutuskausivaatimuksen täyttämiseksi.

Eläkkeensaajien lukumäärä ja vastavuoroisesti maksettavien eläkkeiden määrä riippuvat tulevaisuudessa henkilöiden liikkuvuudesta sopimusvaltioiden välillä. Suomen työeläkejärjestelmässä on ollut vakuutettuna joitain kymmeniä Uruguayn kansalaisia.

Sopimuksen työntekijöitä ja yrittäjiä koskevien määräysten perusteella kaksinkertaisten eläkevakuutusmaksujen välttäminen työkomennuksen ajalta parantaa yritysten kilpailukykyä suhteessa muihin kansainvälisillä markkinoilla toimiviin yrityksiin ja toisaalta vaikuttaa suomalaisen sääntely-ympäristön houkuttelevuuteen yritystoiminnan sijaintipaikkana. Yritysten hallinnolliset menettelyt Uruguayhin suuntautuvan ulkomaantyöskentelyn osalta yksinkertaistuvat, sillä Eläketurvakeskuksen antama todistus sovellettavasta lainsäädännöstä osoittaa henkilön kuuluvan Suomen työeläkevakuutukseen eikä kyseistä henkilöä ole velvollisuutta liittää Uruguayn eläkejärjestelmään. Useilla suomalaisyrityksillä on toimintaa Uruguayssa.

Se, kuinka moneen henkilöön ja yritykseen kahdenkertaisten eläkemaksujen poistaminen vaikuttaa, riippuu maasta toiseen tulevaisuudessa lähetettävien työntekijöiden ja työnantajana toimivien yritysten määrästä. Kansaneläkelaitokselle on vuosina 2020–2025 tehty reilu 360 ilmoitusta suomalaisen työnantajan Uruguayhin lähettämästä työntekijästä.

Yllä mainituin perustein sopimuksen voidaan arvioida vaikuttavan joihinkin satoihin ihmisiin. Valtiontalouteen sopimuksella ei ole suoria vaikutusta, koska sopimus koskee työeläkejärjestelmästä maksettavia eläkkeitä.

Sopimuksella luodaan Suomen ja Uruguayn eläkevakuuttamista toimeenpanevien laitosten välille menettelyt hallinnollisesta yhteistyöstä ja avusta sopimuksen toimeenpanemiseksi. Sopimus helpottaa eläkkeenhakijan asemaa. Eläkehakemus jätetään asuinmaan laitokselle ja eläkehakemusmenettely etenee Suomen ja Uruguayn yhteyselinten kautta.

Eläketurvakeskus toimii sosiaaliturvasopimuksen mukaisena yhteyselimenä sopimuksen toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä ja toimivaltaisen laitoksen ominaisuudessa myöntää sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat todistukset Suomesta Uruguayhin lähetetyille työntekijöille ja Uruguayhin tilapäisesti lähteville yrittäjille. Eläketurvakeskus lisäksi vastaa eläkehakemuksiin liittyvistä tehtävistä Suomen ja Uruguayn välillä ja toimii yhteistyössä eläkelaitosten kanssa, jotka ratkaisevat sopimuksen perusteella vireille tulleet eläkehakemukset.

Sopimuksen toimeenpanosta aiheutuu Eläketurvakeskukselle jonkin verran lisätyötä. Menettelyt ovat kansainvälisten käytäntöjen mukaisia ja samankaltaisia kuin muihin Suomen tekemien sosiaaliturvasopimusten toimeenpanoon liittyvät tehtävät.

5 Lausuntopalaute

Täydennetään myöhemmin.

6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

1 artikla. Määritelmät. Artikla koskee sitä, mitä sopimuksessa mainituilla termeillä tarkoitetaan. Tällaiset määritelmät, jotka välillisesti vaikuttavat aineellisen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määritelmä ovat muun muassa lainsäädäntö, toimivaltainen laitos, vakuutuskausi ja etuus.

2 artikla. Sopimuksen piiriin kuuluva lainsäädäntö. Artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalaan kuuluvasta lainsäädännöstä. Uruguayn osalta sopimusta sovelletaan sosiaaliturvalainsäädäntöön, joka koskee maksuihin perustuvia toimivaltaiten laitosten hallinnoimia ylisukupolvisen solidaarisuusjärjestelmän ja pääomitusjärjestelmän mukaisia eläkkeitä. Suomen osalta sopimusta sovelletaan työeläkejärjestelmää koskevaan lainsäädäntöön.

Sopimusta sovelletaan myös tulevaan lainsäädäntöön, jolla muutetaan, täydennetään, yhdistetään tai korvataan sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa lainsäädäntöä. Sopimus ei kuitenkaan koske lainsäädäntöä, joka laajentaa sopimusvaltion olemassa olevaa lainsäädäntöä uusiin etuudensaajaryhmiin, jolleivät molempien sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toisin sovi. Sellaista uutta lainsäädäntöä, joka laajentaisi voimassa olevan lainsäädännön kokonaan uusiin etuudensaajaryhmiin, voidaan Suomen työeläkejärjestelmän näkökulmasta pitää epätoennäköisenä.

Artikla kuuluu lainsäädännön alaan. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan sopimuksen soveltamisalaa koskevat määräykset, jotka vaikuttavat välillisesti lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten sisältöön ja soveltamiseen, kuuluvat lainsäädännön alaan.

3 artikla. *Sopimuksen piiriin kuuluvat henkilöt.* Artiklan mukaan sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet Suomen tai Uruguayn lainsäädännön piiriin. Lisäksi sopimusta sovelletaan tällaisten henkilöiden huollettaviin ja jälkeen eläviin, eli käytännössä leskiin ja orpoihin, joilla on eläkeoikeus Suomen tai Uruguayn lainsäädännön alaisuuteen kuuluneen henkilön jälkeen. Henkilöllinen soveltamisala on laaja ja yhdenmukainen Suomen tekemien muiden sosiaaliturvasopimusten kanssa.

Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan sopimuksen soveltamisalaa koskevat määräykset, jotka vaikuttavat välillisesti lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten sisältöön ja soveltamiseen, kuuluvat lainsäädännön alaan. Henkilöllistä soveltamisalaa koskevana määräyksenä 3 artikla kuuluu lainsäädännön alaan.

4 artikla. *Yhdenvertainen kohtelu.* Artiklassa määrätään sopimusvaltion alueella asuvien henkilöiden yhdenvertaisesta kohtelusta. Tällä tarkoitetaan sitä, Suomen ja Uruguayn välillä liikkuu henkilöt, jotka asuvat sopimusvaltiossa, ovat sopimusvaltion omien kansalaisten kanssa yhdenvertaisessa asemassa sopimuksen soveltamisalaa kuuluvan lainsäädännön soveltamisessa. Suomen työeläkelainsäädännössä ei lähtökohtaisesti ole kansalaisuuteen perustuvia säännöksiä. Määräys koskee yksilön oikeuksia ja kuuluu lainsäädännön alaan.

5 artikla. *Etuuksien maksaminen ulkomaille.* Artiklan mukaan sopimuksen tarkoittamat eläkkeet myönnetään ja maksetaan toisen sopimusvaltion alueella asuvalle henkilölle. Eläke maksetaan sopimusvaltiosta myös kolmannen valtion alueella asuvalle henkilölle, jos eläke maksettaisiin sinne oman maan kansalaiselle. Suomen työeläkelainsäädännön mukaan eläkkeet maksetaan eläkkeensaajalle hänen asuinvaltiostaan riippumatta. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan, koska etuuksien myöntämisestä ja maksamisesta säädetään työeläkelainsäädännössä.

6 artikla. *Yleiset määräykset.* Artikla sisältää sovellettavaa lainsäädäntöä (lainvalintaa) koskevan pääsäännön. Sen mukaan työntekijänä tai yrittäjänä sopimusvaltion alueella työskentelevään henkilöön sovelletaan kyseisen työn osalta ainoastaan kyseisen sopimusvaltion lainsäädäntöä. Eläkevakuutus sekä eläkevakuutusmaksut määräytyvät työskentelyvaltion lainsäädännön mukaisesti. Määräys vastaa kansallista eläkevakuutusta koskevaa lainsäädäntöä, jonka mukaan Suomessa tehtävä työ vakuutetaan Suomessa. Lainvalintamääräyksenä se kuuluu lainsäädännön alaan.

7 artikla. *Lähetetyt työntekijät.* Artiklassa on lähetettyjä työntekijöitä ja yrittäjiä koskevat erityismääräykset, joilla poiketaan 6 artiklan pääsäännöstä. Jos työnantaja, jolla on kotipaikka sopimusvaltion alueella, lähettää sopimusvaltion lainsäädännön piiriin kuuluvan ja palveluksessaan työskentelevän henkilön työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle, kyseinen työntekijä kuuluu ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön alaisuuteen ensimmäisen 24 kalenterikuukauden ajan. Sama koskee myös työntekijää, jonka sopimusvaltion alueella toimiva työnantaja on lähettänyt työskentelemään sidos- tai tytäryrityksensä palvelukseen toisen sopimusvaltion alueelle.

Artiklan 2 kohta koskee yrittäjiä. Jos sopimusvaltion lainsäädännön piiriin kuuluva ja siellä tavallisesti yrittäjänä työskentelevä henkilö työskentelee väliaikaisesti yrittäjänä toisen sopimusvaltion alueella, sovelletaan häneen ainoastaan lähtövaltion lainsäädäntöä. Vastaavasti kuin lähetettyjen työntekijöiden kohdalla edellytyksenä on, ettei työskentely toisen sopimusvaltion alueella kestä 24 kuukautta kauempaa.

Jos lähetettyinä työntekijänä tai yrittäjänä työskentely toisen sopimusvaltion alueella kestää yli 24 kalenterikuukautta, ajanjaksoa voidaan pidentää toiset 24 kuukautta Uruguayn osalta toimivaltaisen viranomaisen ja Suomen osalta toimivaltaisen laitoksen etukäteen antamalla nimenomaisella suostumuksella.

Artiklan 3 kohdan mukaan työntekijä voidaan lähettää myös kolmannen valtion alueelta, jos hänet lähetettiin ensin sopimusvaltion alueelta kolmanteen valtioon ja myöhemmin toisen sopimusvaltion alueelle.

Suomen kansallisessa työeläkelainsäädännössä ei säädetä enimmäisajasta, jonka ajan lähetettyyn työntekijään sovelletaan Suomen työeläkelainsäädäntöä. Yrittäjän eläkelain mukaan enintään vuoden muussa kuin EU-maassa, Euroopan talousalueen maassa tai sosiaaliturvasopimusmaassa yrittäjätoimintaa harjoittava yrittäjä voi pitää YEL-vakuutuksen voimassa, jos hän asuu Suomessa. Sosiaaliturvasopimuksen 7 artiklan määräyksillä poiketaan kansallisen lainsäädännön eläkevakuutusta koskevista säännöksistä ja ne kuuluvat lainsäädännön alaan.

Artiklan 4 kohta koskee lähetetyn työntekijän tai yrittäjän todistusta, jonka sopimusvaltion viranomainen tai toimivaltainen laitos myöntää osoitukseksi siitä, että henkilö kuuluu kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin.

8 artikla. *Merenkulkijat ja lentomiehistö.* Artiklan 1 kohdan mukaan merenkulkualuksen päällystössä tai miehistön jäsenenä työskentelevä henkilö kuuluu sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka lipun alla alus liikennöi, jos henkilöön muutoin sovellettaisiin kummankin sopimusvaltion lainsäädäntöä.

Ilma-aluksen päällystön tai miehistön jäsenenä työskentelevään henkilöön sovelletaan artiklan 2 kohdan määräyksen mukaan sen sopimusvaltion lainsäädäntöä, jossa on työnantajana toimivan yrityksen päätoimipaikka. Jos henkilö on työssä toisen sopimusvaltion alueella sijaitsevan sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan palveluksessa, sovelletaan kuitenkin sen sopimusvaltion lainsäädäntöä, jossa sivuliike tai pysyvä liikepaikka sijaitsee, jollei kyse ole 7 artiklan tarkoitamasta lähetetystä työntekijästä.

Kyse on lainvalintaa koskevista määräyksistä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan.

9 artikla. *Diplomaattisten edustustojen ja konsuliedustustojen jäsenet sekä virkamiehet.* Artiklassa määrätään, ettei sopimus vaikuta diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen eikä konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen määräysten soveltamiseen. Wienin yleissopimusten mukaan eräät edustustojen palveluksessa olevat ja heidän talouteensa kuuluvat perheenjäsenet ovat vapautettuja asemamaan sosiaaliturvaa koskevista säännöksistä. Diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 33 artiklan 5 kohdan mukaan vapauttamista koskevat määräykset eivät estä tekemästä sosiaaliturvasopimuksia. Koska yleissopimuksissa ei määrätä edellä mainittujen henkilöiden kuulumisesta lähettäjävaltion sosiaaliturvaan, voidaan sosiaaliturvasopimuksen määräyksillä täydentää Wienin sopimusten määräyksiä. Artiklan 2 kohta täydentää tältä osin yleissopimusten säännöksiä.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimusvaltion keskus- tai paikallishallinnon tai muun julkishallinnon palveluksessa oleva henkilö, joka lähetetään työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle, pysyy ensiksi mainitun sopimusvaltion lainsäädännön alaisuudessa. Kysymys on lainsäädännön alaan kuuluvasta lainvalintamääräyksestä.

10 artikla. *Poikkeukset.* Artiklassa määrätään, että Uruguayn toimivaltainen viranomainen ja Suomen toimivaltainen laitos voivat sopia keskenään poikkeuksen myöntämisestä 6–9 artiklan määräyksiin yksittäisten henkilöiden tai henkilöryhmien osalta. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

11 artikla. *Vakuutuskausien yhteenlaskeminen.* Artiklassa on määräys vakuutuskausien laskeamisesta yhteen. Silloin kun vakuutuskausia on täyttynyt kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, toimivaltaisen laitoksen on otettava tarvittaessa huomioon eläkeoikeutta varten myös toisessa sopimusvaltiossa täyttyneet vakuutuskaudet. Tällä menettelyllä henkilö voi hyötyä kummassakin sopimusvaltiossa täyttämistään vakuutuskausista. Siten esimerkiksi henkilön Suomen työeläkelainsäädännön mukaan täyttyneitä kausia lasketaan yhteen Uruguayssa täyttyneiden kausien kanssa, jotta Uruguayn lainsäädännön mukainen vakuutuskausivaahtimus täytyisi ja kyseinen henkilö saisi oikeuden eläkkeeseen Uruguaysta.

Mikäli henkilö ei ole oikeutettu eläkkeeseen molemmissa sopimusvaltioissa täyttyneiden yhteenlaskettujen vakuutuskausien perusteella, huomioidaan artiklan 2 kohdan perusteella myös vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet kolmannessa valtiossa, jonka kanssa jommallakummalla sopimusvaltiolla on voimassa oleva sosiaaliturvasopimus.

Vakuutuskausien laskemiseksi yhteen edellytetään, etteivät ne ole päällekkäisiä.

Määräys kuuluu lainsäädännön alaan, koska siinä määrätään eläke-etuuden saamisen edellytyksenä olevista vakuutuskausista.

12 artikla. *Etuuksien laskeminen.* Artikla on informatiivinen. Sen mukaan etuuksien laskeminen määritellään kunkin sopimusvaltion sovellettavassa lainsäädännössä, jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä.

13 artikla. *Uruguayta koskevat erityismääräykset.* Artiklassa on Uruguayta koskevia erityismääräyksiä. Uruguayn lainsäädäntö edellyttää vähintään 15:n ja jopa 30 vuoden vakuutuskautta eläkeoikeuden syntymiseksi. Tämän vaatimuksen täyttämiseksi otetaan huomioon myös henkilön Suomessa tai 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kolmannessa valtiossa kertyneet vakuutuskaudet. Tällöin Uruguayn eläkkeen määrä lasketaan ns. pro rata temporis -periaatteen mukaisena vakuutuskauden pituuteen suhteutettuna eläkkeenä. Toimivaltainen laitos Uruguayssa määrittää ensin niin sanotun teoreettisen eläkkeen eli etuuden määrän, johon henkilö olisi oikeutettu, jos kaikki hyväksi luettavat vakuutuskaudet olisivat täyttyneen Uruguayssa. Pro rata temporis -periaatteen mukainen eläke vastaa Uruguayssa täyttyneiden vakuutuskausien pituuteen suhteutettua osuutta teoreettisesta eläkkeestä.

14 artikla. *Suomea koskevat erityismääräykset.* Artiklassa on Suomen etuuksia koskevia erityismääräyksiä. Artiklan 1 kohdan mukaan Suomen toimivaltainen laitos ottaa tarvittaessa huomioon Uruguayn ja 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kolmannen valtion lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutuskaudet. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan, koska siinä määrätään etuuden saamisen edellytyksenä olevista vakuutuskausista.

Suomessa oikeus työuraeläkkeeseen edellyttää vähintään 38 vuoden työskentelyä rasittuneisuutta ja kuluneisuutta aiheuttavassa työssä. Tähän aikaan voidaan sopimuksen perusteella ottaa huomioon Uruguayssa täytetyt vakuutuskaudet työuraeläkkeen edellytysten mukaisessa työssä. Kausien huomioon ottamisella voi olla merkitystä myös työkyvyttömyyseläkkeen niin sanotun tulevan ajan eläkeosan edellytysten täyttymisen kannalta.

Artiklan 2 kohdan mukaan etuuden määrä lasketaan yksinomaan Suomen lainsäädännön mukaan ja artiklan 3 kohdan mukaan etuuden määrää laskettaessa huomioon otetaan vain henkilön Suomen alueella saamat ansiotulot. Jälkimmäiset määräykset ovat informatiivisia.

15 artikla. *Toimeenpanosopimus.* Artiklan mukaan sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät toimeenpanosopimuksen, jossa määrätään sopimuksen toimeenpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Kyse on kansainvälisestä hallintosopimuksesta, jolla sovitaan viranomaisten väliseen yhteistyöhön liittyvistä teknisluonteisista seikoista. Toimeenpanosopimuksessa on määräyksiä muun muassa sovellettavaa lainsäädäntöä koskevien todistusten ja eläkehakemuslomakkeiden laatimisesta, hakemusten käsittelyä koskevista menettelyistä ja tilastotietojen vaihdosta.

16 artikla. *Tietojen vaihto ja keskinäinen avunanto.* Artiklan mukaan toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset antavat toisilleen oman lainsäädäntönsä sallimissa rajoissa tiedot, jotka ovat tarpeen sopimuksen soveltamiseksi. Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset avustavat toisiaan etuuden määrittämisestä tai maksamista koskevissa asioissa ja antavat toisilleen tietoa lainsäädäntömuutoksista, jotka voivat vaikuttaa sopimuksen soveltamiseen. Avunanto on maksutonta, ellei toimeenpanosopimuksissa toisin sovita.

Määräys kuuluu lainsäädännön alaan, sillä sopimuksen soveltamiseksi tarpeelliset tiedot voivat olla muun muassa henkilötietoja, joiden suojasta on säädettävä lailla. Henkilötietojen suoja koskevat sopimusmääräykset sisältyvät artiklaan 17.

17 artikla. *Tietojen salassapito.* Artikla koskee henkilötietojen käsittelyä ja kuuluu lainsäädännön alaan.

Artiklan 1 kohdan mukaan sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen, toimivaltainen laitos tai yhteyselin välittää sopimusvaltion lainsäädännön ja määräysten mukaisesti toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, toimivaltaiselle laitokselle tai yhteyselimelle henkilötietoja sopimuksen toimeenpanemiseksi siltä osin kuin kyseiset tiedot ovat tarpeen yksittäisen tapauksen käsittelemiseksi.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen, toimivaltaisen laitoksen tai yhteyselimen vastaanottamiin tietoihin sovelletaan kyseisen sopimusvaltion lainsäädäntöä ja määräyksiä yksityisyyden suojasta ja henkilötietojen salassapidosta. Henkilötietoja käsitellään yksinomaan sopimuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön toimeenpanemiseksi, ellei sopimusvaltion lainsäädännössä muuta edellytetä.

Artiklan 3 kohdassa määrätään, mitä henkilötietoja sopimuksen perusteella voidaan välittää toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, toimivaltaiselle laitokselle tai yhteyselimelle. Näitä ovat henkilön tunnistetiedot, yhteystiedot, pankkitiedot eläkkeen maksamista varten, perhesuhteisiin liittyvät tiedot, työhön liittyvät tiedot, tiedot eläkkeestä ja muista etuuksista, työkykyä koskevat tiedot, sairauskertomukset sekä muut tarpeelliset henkilötiedot, jotka ovat edellä mainittujen tietojen kaltaisia.

Artiklan 4 kohta rajoittaa terveydentilaa koskevien tietojen käsittelyä. Sen mukaan terveydentilaa koskevia henkilötietoja käsitellään yksinomaan sopimuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön toimeenpanemiseksi.

Perustuslakivaliokunta on arvioidessaan henkilötietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä vakiintuneessa käytännössään katsonut, että sääntelyä on tarkasteltava perustuslain 10 §:n kannalta. Sen 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan lainsäätäjän liikkumavaraa rajoittaa tämän säännöksen lisäksi myös se, että henkilötietojen suoja osittain sisältyy samassa momentissa turvatus yksityiselämän suojan piiriin. Kysymys on kaiken kaikkiaan siitä, että lainsäätäjän tulee turvata tämä oikeus tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudessa. (ks. esim. PeVL 14/2018).

Henkilötietojen käsittelystä kansallisesti säädettyä ei yleisen tietosuojasetuksen soveltamisalalla yleensä edellytetä kattavaa ja yksityiskohtaista sääntelyä. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että yleisen tietosuojasetuksen yksityiskohtainen sääntely, jota tulkitaan ja sovelletaan EU:n perusoikeuskirjassa turvattujen oikeuksien mukaisesti, muodostaa yleensä riittävän säännöspohjan myös perustuslain 10 §:ssä turvatus yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta (PeVL 14/2018 vp, s. 4.). Valiokunnan mukaan henkilötietojen suoja tulee näin ollen turvata ensisijaisesti EU:n yleisen tietosuojasetuksen ja kansallisen yleislainsäädännön nojalla. Kansallisen erityislainsäädännön säätämiseen tulee siten suhtautua pidättyvästi ja rajata se vain välttämättömään tietosuojasetuksen salliman kansallisen liikkumavaran puitteissa PeVL (14/2018 vp, s. 4—5).

Henkilötietojen käsittelylle tulee aina olla luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelystä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) 6 artiklan mukainen käsittelyperuste. Uruguay'n kanssa tehtyä sosiaaliturvasopimusta toimeenpantaessa henkilötietojen käsittely perustuisi yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, jonka mukaan käsittely on lainmukaista, jos se on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Sosiaaliturvasopimuksen tehokas toimeenpano edellyttää henkilötietojen käsittelyä. Sosiaaliturvasopimuksen 16 artiklan perusteella toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset antavat toisilleen oman lainsäädäntönsä sallimissa rajoissa tiedot, jotka ovat tarpeen sopimuksen soveltamiseksi.

Henkilötietojen luovuttamisesta ulkomaan viranomaisille tai kansainvälisille toimielimille voidaan Suomessa säätää lailla perusoikeuksien ja yleisen tietosuojasääntelyn mahdollistamissa

puitteissa. Kun säädetään henkilötietojen luovuttamisesta EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolisten maiden toimijoille, on muun ohella otettava huomioon, mitä yleisessä tietosuojalainsäädännössä säädetään henkilötietojen siirtämisestä kolmansiin maihin.

Valmisteltaessa henkilötietojen käsittelyä koskevia valtiosopimuksia on perustuslakivaliokunnan mukaan (PeVL 25/2009 vp, s. 2) varmistuttava muun muassa tietojen vaihdon välttämättömyydestä ja oikeasuhtaisuudesta sekä tietojen vaihdon edellytysten ja tietosisältöjen määrittelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta. Näiden lisäksi valiokunta on korostanut tietosuojan riittävää tasoa tietoja edelleen siirrettäessä (PeVL 27/2006 vp, s. 3) sekä käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatetta (PeVL 14/2009 vp.). Tärkeää on huolehtia myös siitä, että rekisteröidyllä on riittävät oikeusturvatakeet tietoja vastaanottavassa maassa.

Henkilötietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle edellyttää muiden tietosuojalainsäädännön vaatimusten noudattamisen lisäksi erityistä siirtoperustetta. Henkilötietojen siirtoperusteet määritellään yleisen tietosuoja-asetuksen V luvussa. Ensisijainen siirtoperuste on yleisen tietosuoja-asetuksen 45 artiklan mukainen Euroopan komission antama päätös henkilötietojen suojan riittävydestä (ns. vastaavuuspäätös). Yleisen tietosuoja-asetuksen 45 artiklan mukaan henkilötietojen siirto johonkin kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle voidaan toteuttaa, jos komissio on päättänyt, että kyseinen kolmas maa tai kolmannen maan alue tai yksi tai useampi tietty sektori tai kyseinen kansainvälinen järjestö varmistaa riittävän tietosuojan tason. Tällaiselle siirrolle ei tarvita erityistä lupaa. Yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY 25 artiklan 6 kohdan nojalla annetut komission päätökset pysyvät voimassa, kunnes niitä muutetaan, ne korvataan tai kumotaan.

Euroopan komissio on antanut Uruguayta koskevan vastaavuuspäätöksen.¹ Sosiaaliturvasopimuksen toimeenpanossa henkilötietoja voitaisiin siirtää Uruguayhin vastaavuuspäätöksen perusteella.

Artiklan 3 kohdan määräyksessä mainituista tietoryhmistä työkykyä koskevat tiedot ja sairaskertomukset ovat yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisia terveydentilaa koskevia tietoja, joissa on kyse erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvista henkilötiedoista. Kyseisten tietojen käsittely voisi sosiaaliturvasopimuksen toimeenpanossa tulla kyseeseen esimerkiksi, kun kyse on työkyvyttömyyseläkehakemuksen käsittelystä.

Yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdan mukaan erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien henkilötietojen käsittely on lähtökohtaisesti kiellettyä. Sosiaaliturvasopimuksen toimeenpanossa peruste terveydentilaa koskevien tietojen käsittelylle olisi yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan b alakohta, jota täydentää tietosuojalain (1050/2018) 6 pykälä. Mainitun yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksen mukaan yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta, kun käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän tai rekisteröidyn velvoitteiden ja erityisten oikeuksien noudattamiseksi työoikeuden, sosiaaliturvan ja sosiaalisen suojelun alalla, siltä osin kuin se sallitaan unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisessa työehtosopimuksessa, jossa säädetään rekisteröidyn perusoikeuksia ja etuja koskevista asianmukaisista suojatoimista. Tietosuojalain 6 §:n 1 momentin mukaan tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tietojen käsittelyyn, josta säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä. Erityisten henkilötietoryhmien tietojen käsittelyn suojatoimista säädetään tietosuojalain 6 §:n 2 momentissa.

Perustuslakivaliokunta on antanut merkitystä luovutettavien tietojen luonteelle arkaluonteisina tietoina arvioidessaan tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevan sääntelyn kattavuutta, täsmällisyyttä ja sisältöä (ks. esim. PeVL 38/2016). Valiokunta on kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on syytä rajata

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY nojalla annettu komission täytäntöönpanopäätös Uruguayn itäisen tasavallan tarjoaman henkilötietojen suojan riittävydestä automaattisessa henkilötietojen käsittelyssä, muutettu komission täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2016/2295: [EUR-Lex - 02012D0484-20161217 - EN - EUR-Lex](#).

täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään (ks. esim. PeVL 3/2017). Artiklan 3 kohdan työkykyä koskevat tiedot ja sairaskertomukset ovat arkaluonteisia henkilötietoja.

Sopimuksessa henkilötietojen luovuttaminen olisi rajattu vain sopimuksen toimeenpanoon ja vain sellaisiin tietoihin, jotka ovat tarpeen yksittäisen tapauksen käsittelemiseksi. Henkilötietoja saisi käsitellä vain sopimuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön toimeenpanemiseksi. Kärittely muihin tarkoituksiin olisi mahdollista vain, jos sopimusvaltion lainsäädäntö näin edellyttää. Terveystietoa koskevien tietojen osalta tietojen käsittely muihin tarkoituksiin ei olisi lainkaan mahdollista. Siten arkaluonteisten tietojen käsittely olisi rajattu vain sopimuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön toimeenpanemiseen ja toiseen sopimusvaltioon voitaisiin luovuttaa ainoastaan yksittäisen tapauksen käsittelemisen kannalta tarpeelliset tiedot. Artikla olisi myös yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn minimointiperiaatteen mukainen, sillä henkilötietojen käsittely olisi rajoitettu siihen, mikä on tarpeellista käsittelytarkoituksen eli sopimuksen toimeenpanon kannalta tarpeellista.

Sopimuksen henkilötietojen käsittelyä koskevat määräykset ovat yhteensopivia yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn kanssa.

18 artikla. *Vapautus maksuista ja asiakirjojen oikeaksi todistamisesta.* Artiklassa määrätään, että sopimusvaltion lainsäädännön mukaiset vapautukset ja alennukset asiakirjoista perittävistä hallinnollisista tai konsulipalvelujen maksuista ulotetaan koskemaan asiakirjoja, jotka annetaan sopimuksen tai sopimusvaltion lainsäädännön soveltamiseksi. Tällaisista maksuista säädetään lailla, joten määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Artiklan 2 kohdan mukaan asiakirjat eivät edellytä laillistamista tai muita vastaavia diplomaattisten tai konsuliviranomaisten suorittamia muodollisuuksia. Artiklan 3 kohdan mukaan sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen tai toimivaltainen laitos hyväksyy toisen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai toimivaltaisen laitoksen oikeaksi todistamat jäljennökset ilman muuta todistamista.

19 artikla. *Yhteydenpidon kieli.* Artiklan mukaan sopimusta tai sen soveltamisalaan kuuluvaa kansallista lainsäädäntöä soveltaessaan toimivaltaiset viranomaiset, toimivaltaiset laitokset ja yhteyselimet voivat olla yhteydessä toisiinsa tai kehen tahansa henkilöön suomen, ruotsin, espanjan tai englannin kieltä. Sopimusvaltion toimivaltainen laitos voi tarvittaessa pyytää apua toisen sopimusvaltion toimivaltaiselta laitokselta tai yhteyselimeltä sen virallisella kielellä laaditun asiakirjan tulkitaan. Artiklan 2 kohdan mukaan hakemuksia tai muita asiakirjoja ei saa hylätä sillä perusteella, että ne on kirjoitettu toisen sopimusvaltion virallisella kielellä. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

20 artikla. *Hakemusten, ilmoitusten tai muutoksenhakukirjelmien jättäminen.* Artiklan 1 kohdan mukaan hakemus, ilmoitus tai muutoksenhakukirjelmä, joka tulee jättää tietyn määräajan kuluessa sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle, katsotaan jätetyksi ajallaan, jos se on jätetty määräajan kuluessa toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle.

Artiklan 2 kohdassa määrätään, että henkilön jättäessä sopimusvaltaisen toimivaltaiselle laitokselle kyseisen sopimusvaltion etuutta koskevan hakemuksen, hakemus turvaa henkilön oikeudet vastaaviin etuuksiin myös toisessa sopimusvaltiossa, jos henkilö pyytää hakemuksen käsittelemistä myös toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisena hakemuksena tai hän on ilmoittanut hakemuksella toisessa sopimusvaltiossa täytyneitä vakuutuskausia. Hakija voi kuitenkin pyytää, että hakemus koskee ainoastaan ensin mainitun sopimusvaltion lainsäädännön mukaisia etuuksia.

Määräykset poikkeavat etuuslainsäädännöstä ja kuuluvat sen vuoksi lainsäädännön alaan.

Artiklan 3 kohdan mukaan hakemuksen, ilmoituksen tai muutoksenhakukirjelmän vastaanottanut toimivaltainen viranomainen tai toimivaltainen laitos merkitsee asiakirjan

vastaanottamispäivän ja viipymättä lähettää asiakirjan edelleen toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle.

Artiklan 4 kohdan mukaan Suomen työeläkelainsäädännön mukainen viivästyskorotus, laskeaan päivästä, jona Suomen toimivaltainen laitos tai yhteyselin on vastaanottanut kirjallisen etuushakemuksen. Myös tämä määräys kuuluu lainsäädännön alaan, koska viivästyskorotuksesta säädetään työeläkelainsäädännössä. Uruguayn lainsäädännössä ei ole viivästyskorkoa koskevia säännöksiä.

21 artikla. Etuuksien maksaminen. Artiklan 1 kohdan perusteella sopimuksen mukaiset etuudet voidaan maksaa sopimusvaltion omassa valuutassa. Artiklan 2 kohdan tarkoituksena on varmistaa etuuksien maksaminen sopimusvaltion ulkopuolella oleville henkilöille myös mahdollisten valuuttasäännöstelyjen ja vastaavien toimenpiteiden aikana. Jos sopimuksen mukaisten eläkkeiden maksaminen estyy tällaisten rajoitusten vuoksi, sopimusvaltion on ryhdyttävä viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan eläkkeiden maksaminen sopimuksen mukaisesti.

22 artikla. Erimielisyyksien ratkaiseminen. Sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat erimielisyydet ratkaistaan artiklan 1 kohdan mukaan ensivaiheessa toimivaltaisten viranomaisten välisillä neuvotteluilla. Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät saa erimielisyyttä ratkaistua kahdentoista kuukauden kuluessa 1 kohdan mukaisten neuvotteluiden alkamisesta, sopimusvaltio voi pyytää ratkaisua diplomaattiteitse. Tällaisessa tilanteessa sopimusvaltiot pyrkivät ratkaisemaan riidan tällaisten kanavien kautta.

23 artikla. Siirtymämääräykset. Artiklan 1 kohdan mukaan ennen sopimuksen voimaantuloa täyttyneet vakuutuskaudet ja muut oikeudellisesti merkitykselliset tapahtumat otetaan huomioon sopimuksen soveltamisessa. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan, koska kyse on etuuden saamisen edellytyksenä olevista seikoista.

Artiklan 2 kohdan mukaan henkilölle ei voi syntyä sopimuksen perusteella oikeutta etuuteen ajanjaksolta ennen sopimuksen voimaantuloa. Artiklan 3 kohdan mukaan ennen sopimuksen voimaantuloa tehdyt päätökset oikeudesta etuuksiin eivät vaikuta sopimuksen nojalla syntyviin oikeuksiin. Artiklan 4 kohdan mukaan ennen sopimuksen voimaantuloa määritetyt etuudet voidaan määrittää hakemuksesta uudelleen, jos muutos etuuksissa johtuu ainoastaan sopimuksen määräyksistä. Sopimuksen soveltaminen ei vähennä niiden etuuksien määrää, joihin oikeus on syntynyt ennen sopimuksen voimaantuloa.

Artiklan 5 kohta koskee sopimuksen voimaantuloajankohtana lähetettyinä työntekijöinä ja tilapäisesti yrittäjinä toisessa sopimusvaltiossa työskenteleviä. Heidän työskentelynsä katsotaan alkaneen sopimuksen tullessa voimaan ja sopimuksen 7 artiklan mukainen lähettämisaika laskeaan tästä ajankohdasta. Kyse on yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sovellettaessa sosiaaliturvalainsäädäntöä. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Artiklan 6 kohdan mukaan sopimuksen III osan määräyksiä sovelletaan vain etuuksiin, joita koskeva hakemus on jätetty sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Sopimuksen III osa sisältää etuuksien määräytymistä koskevat säännöt.

24 artikla. Voimaantulo. Määräys on tavanomainen sopimuksen voimaantulomääräys. Sopimusvaltiot ilmoittavat toisilleen diplomaattisella noottienvaihdolla täyttäneensä valtiosääntönsä edellyttämät vaatimukset sopimuksen voimaantulolle. Sopimus tulee voimaan kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen kuukauden jälkeen, jonka aikana noottienvaihto on tehty.

25 artikla. Voimassaolo ja irtisanominen. Artiklan 1 kohdan mukaan sopimus on voimassa kahdennentoista kuukauden viimeiseen päivään sen kuukauden jälkeen, jolloin jompikumpi sopimusvaltio on kirjallisesti ilmoittanut sen irtisanomisesta toiselle sopimusvaltiolle. Artiklan 2 kohdan mukaan oikeudet etuuksien saamiseen ja niiden maksamiseen säilyvät, jos sopimus irtisanotaan.

7 Lakiehdotuksen säännöskohtaiset perustelut

1 §. *Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.* Pykälä sisältää tavanomaisen blankettilain säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä on selvitetty edellä sopimuksen määräyksiä koskevassa jaksossa 6 sekä jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa 11.

2 §. *Muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.* Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

3 §. *Voimaantulo.* Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että esitykseen sisältyvä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

9 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Sosiaaliturvasopimusta sovelletaan Suomen työeläkejärjestelmää koskevaan lainsäädäntöön. Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 2 a kohdan mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluu maakunnan palveluksessa olevien ja maakuntahallinnon luottamushenkilöiden sekä maakunnassa toimivien peruskoulujen rehtorien, opettajien ja tuntiopettajien työeläketurva.

Edellä mainittujen henkilöryhmien oikeudesta työeläkkeeseen säädetään maakuntalaeissa 2007:29 (landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar om pension för arbetstagare) ja 2016:76 (landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar om pension för den offentliga sektorn). Maakuntalain 2007:29 mukaan kyseisessä laissa säädetyn poikkeuksen aikaisintaan 1.1.2008 palveluksensa aloittaneilla henkilöillä on oikeus työeläkkeeseen siten kuin työntekijän eläkelaisissa (395/2006) säädetään.

Maakuntalain 2016:76 mukaan palvelussuhteensa ennen 1.1.2008 aloittaneisiin työntekijöihin sekä maakunnassa toimivien peruskoulujen rehtoreihin, opettajiin ja tuntiopettajiin sovelletaan julkisten alojen eläkelakia (81/2016).

Jotta maakunnan toimivaltaa kuuluvat määräykset tulisivat voimaan maakunnassa, itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaan maakuntapäivien on hyväksyttävä säädös, jolla määräykset saatetaan voimaan.

10 Toimeenpano ja seuranta

Eläketurvakeskus ja työeläkelaitokset vastaavat lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti sopimuksen toimeenpanosta Suomessa. Sosiaali- ja terveysministeriön ja Uruguayn työ- ja sosiaaliturvaministeriön välillä on tehty 7.10.2025 toimeenpanosopimus sosiaaliturvasopimuksen toimeenpanemiseksi. Toimeenpanosopimuksessa on määräykset sopimusvaltioiden toimivaltaisten laitosten ja yhteyselinten väliseen yhteistyöhön liittyvistä teknisistä kysymyksistä.

Sosiaali- ja terveysministeriö tiedottaa sopimuksen voimaantulosta.

11 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

11.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä

eduskunnan hyväksymisen. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräys on luettava lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista. Sopimuksen määräys on luettava lainsäädännön alaan myös, jos se muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita taikka jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä taikka jos siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 ja PeVL 45/2000 vp).

Sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat edellä esitetyn perusteella lainsäädännön alaan. Tällaisia ovat sopimuksen 1–5 artiklan määräykset määritelmistä, asiallisesta ja henkilöllisestä soveltamisalasta, yhdenvertaisten kohtelun vaatimuksesta sekä etuuksien maastaviennistä. Lainsäädännön alaan kuuluvat myös 6–10 artiklan lainvalintaa koskevat määräykset sekä artiklan 11 ja 14 etuuksien määrytymistä koskevat määräykset. Tietojen vaihtoa ja tietojen salassapittoa koskevat 16 ja 17 artiklan määräykset kuuluvat myös lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvat myös 18 artiklan määräykset hallinnollisista maksuista vapautumisesta, 19 artiklan määräykset yhteydenpidon kielestä sekä 20 artiklan määräykset hakemusten vireille tulosta ja viivästyskorotuksen laskemisesta. Siirtymämääräysten osalta lainsäädännön alaan kuuluvat 23 artiklan määräykset ennen sopimuksen voimaantuloa täyttyneiden vakuutuskausien ja muiden oikeudellisesti merkityksellisten tapahtumien huomioon ottamisesta ja kyseisen artiklan määräykset lähettämisaikojen laskemisesta sopimuksen voimaantullessa toisessa sopimusvaltiossa lähetettyinä työntekijöinä ja yrittäjinä työskentelevien osalta. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä on selostettu edellä 6 jaksossa kunkin artiklan osalta erikseen. Eduskunnan hyväksyminen on tältä osin tarpeellinen.

11.2 Käsitteilyjärjestys

Perustuslain 95 §:n 2 momentin mukaan lakiehdotus kansainvälisen velvoitteen voimaansaattamisesta käsitellään tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Koska sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislainsäädännön tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi sosiaaliturvasta Suomen tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välillä Montevideossa 7 päivänä lokakuuta 2025 tehdyn sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

sosiaaliturvasta Uruguayn itäisen tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

Sosiaaliturvasta Suomen tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan välillä Montevideossa 7 päivänä lokakuuta 2025 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

SOPIMUS SOSIAALITURVASTA

SUOMEN TASAVALLAN

JA

**URUGUAYN ITÄISEN TASAVALLAN
VÄLILLÄ**

AGREEMENT ON SOCIAL SECURITY

BETWEEN

THE REPUBLIC OF FINLAND

AND

THE ORIENTAL REPUBLIC OF URUGUAY

Suomen tasavalta ja Uruguayn itäinen tasavalta (jäljempänä "sopimusvaltiot"), jotka haluavat säännellä maidensa välisiä suhteita sosiaaliturvan alalla, ovat sopineet seuraavasta:

The Republic of Finland and the Oriental Republic of Uruguay (hereinafter referred to as the "Contracting States"), being desirous of regulating the relationship between their two countries in the field of social security, have agreed as follows:

**I osa
Yleiset määräykset**

**1 artikla
Määritelmät**

1. Tässä sopimuksessa
- a) "kansalainen" tarkoittaa
    - i) kun on kyse Uruguayn itäisestä tasavallasta (jäljempänä "Uruguay"), luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä siten kuin tästä säädetään tasavallan perustuslain 73–75 artikloissa;
    - ii) kun on kyse Suomen tasavallasta (jäljempänä "Suomi"), Suomen kansalaisuuslaissa tarkoitettua Suomen kansalaista;
  - b) "lainsäädäntö" tarkoittaa tämän sopimuksen 2 artiklassa määritettyjä lakeja ja määräyksiä;
  - c) "toimivaltainen viranomainen" tarkoittaa
    - i) kun on kyse Uruguaysta, työ- ja sosiaaliturvaministeriötä (Ministerio de Trabajo y Seguridad Social), ja valtuutettuna, sosiaaliturvapankkia (Banco de Previsión Social);
    - ii) kun on kyse Suomesta, sosiaali- ja terveysministeriötä;
  - d) "toimivaltainen laitos" tarkoittaa
    - i) kun on kyse Uruguaysta, sosiaaliturvapankkia (Banco de Previsión Social) ja laitoksia, jotka ovat kulloisessakin tapauksessa

**Part I
General Provisions**

**Article 1
Definitions**

1. For the purpose of this Agreement:
- (a) "national" means:
    - (i) as regards the Oriental Republic of Uruguay (hereinafter referred to as "Uruguay"), a natural or legal citizen as provided for in Articles 73 through 75 of the Constitution of the Republic;
    - (ii) as regards the Republic of Finland (hereinafter referred to as "Finland"), a Finnish national within the meaning of the Nationality Act;
  - (b) "legislation" means the laws and regulations specified in Article 2 of this Agreement;
  - (c) "Competent Authority" means:
    - (i) as regards Uruguay, the Ministry of Labor and Social Security (Ministerio de Trabajo y Seguridad Social), and by delegation, the Social Security Bank (Banco de Previsión Social);
    - (ii) as regards Finland, the Ministry of Social Affairs and Health;
  - (d) "Competent Institution" means:
    - (i) as regards Uruguay, the Social Security Bank (Banco de Previsión Social) and the Institutions responsible, in each case, for the

vastuussa tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetun lainsäädännön soveltamisesta;
ii) kun on kyse Suomesta, laitoksia, jotka vastaavat tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetun lainsäädännön soveltamisesta;

e) ”yhteyselin” tarkoittaa laitosta tai toimielintä, joka nimetään yhteyselimeksi tämän sopimuksen toimeenpanosopimuksessa ja jonka tarkoitus on sovittaa yhteen ja vaihtaa tietoja molempien sopimusvaltioiden toimivaltaisten laitosten välillä;

f) ”vakuutuskausi” tarkoittaa maksukautta, joka on tunnustettu ja täytynyt sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, ja muuta kautta, jonka kyseisen lainsäädännön mukaan katsotaan vastaavan maksukautta;

g) ”etuus” tarkoittaa etuutta, josta on säädetty tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitettussa lainsäädännössä;

h) ”asuinpaikalla” tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu jommankumman sopimusvaltion sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

2. Sellaisella termillä, jota ei määritellä tässä artiklassa, on se merkitys, joka sille annetaan sovellettavassa lainsäädännössä.

2 artikla **Sopimuksen piiriin kuuluva lainsäädäntö**

1. Tätä sopimusta sovelletaan seuraavaan lainsäädäntöön:

a) kun on kyse Uruguaysta, sosiaaliturvalainsäädäntöön, joka koskee maksuihin perustuvia eläke-etuuksia ja toimivaltaisten laitosten hallinnoimiin ylisukupolvisiin solidaarisuus- ja pääomitusjärjestelmiin perustuvia eläkejärjestelmiä;

b) kun on kyse Suomesta, työeläkejärjestelmää koskevaan lainsäädäntöön.

2. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun lainsäädäntöön eivät sisälly sopimusvaltion ja kolmannen valtion välillä mahdollisesti tehdyt valtiosopimukset tai muut kansainväliset sopimukset sosiaaliturvasta eikä niiden toimeenpanoa varten säädetty lainsäädäntö.

3. Tämä sopimus koskee myös tulevaa lainsäädäntöä, jolla muutetaan, täydennetään,

application of the legislation referred to in Article 2 of the present Agreement,
(ii) as regards Finland, the Institutions responsible for the application of the legislation specified in Article 2 of the present Agreement;

(e) "Liaison Body" means the institution or body designated as such in the Administrative Arrangement for the implementation of this Agreement with the purpose of coordinating and exchanging information between the Competent Institutions of both Contracting States;

(f) "period of coverage" means any period of contributions that has been recognized and completed under the legislation of a Contracting State, and any other period recognized as equivalent to a period of contribution under that legislation;

(g) "benefit" means any benefit provided for in the legislation specified in Article 2 of this Agreement;

(h) "residence" means the place where a person resides in accordance with the applicable legislation of either Contracting State.

2. Any term not defined in this Article shall have the meaning assigned to it in the applicable legislation.

Article 2 **Material Scope**

1. This Agreement shall apply to the following legislation:

(a) as regards Uruguay, Social Security legislation on contributory benefits for retirement and pension systems based on the intergenerational solidarity and capitalization systems managed by the Competent Institutions;

(b) as regards Finland, the legislation concerning the Earnings-Related Pension Scheme.

2. Unless otherwise provided in this Agreement, the legislation referred to in paragraph 1 of this Article shall not include treaties or other international agreements on social security that may be concluded between one Contracting State and a third State, or legislation promulgated for their specific implementation.

3. This Agreement shall also apply to future legislation which amends, supplements,

yhdistetään tai korvataan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua lainsäädäntöä.

4. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 3 kohdassa määrätään, tämä sopimus ei koske lainsäädäntöä, joka laajentaa sopimusvaltion olemassa olevaa lainsäädäntöä uusiin etuudensaajaryhmiin, jolleivät molempien sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toisin sovi.

3 artikla **Sopimuksen piiriin kuuluvat henkilöt**

Tätä sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet jommankumman sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, sekä näiden henkilöiden huollettaviin ja jälkeen eläviin jommankumman sopimusvaltion sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

4 artikla **Yhdenvertainen kohtelu**

Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, 3 artiklassa määriteltyjä henkilöitä, jotka asuvat jommankumman sopimusvaltion alueella, kohdellaan yhdenvertaisesti kyseisen sopimusvaltion kansalaisten kanssa sovellettaessa kyseisen sopimusvaltion lainsäädäntöä. Edellä olevaa sovelletaan myös jommankumman sopimusvaltion alueella asuviin huollettaviin ja jälkeen eläviin niiden oikeuksien osalta, jotka he johtavat tässä artiklassa tarkoitetuista henkilöistä.

5 artikla **Etuuksien maksaminen ulkomaille**

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, sopimusvaltion lainsäädännön mukaisia etuuksia ei alenneta, muuteta, lykätä, peruuteta tai takavarikoida sillä perusteella, että etuudensaaja asuu tai oleskelee toisen sopimusvaltion alueella, ja etuudet maksetaan toisen sopimusvaltion alueelle.

2. Sopimusvaltion lainsäädännön mukaiset etuudet myönnetään sopimusvaltioiden alueen ulkopuolella asuville etuudensaajille samoin edellytyksin kuin ne myönnetään ensiksi mainitun sopimusvaltion kansalaisille,

consolidates or supersedes the legislation specified in paragraph 1 of this Article.

4. Notwithstanding paragraph 3 of this Article, this Agreement shall not apply to legislation which extends the existing legislation of one Contracting State to new categories of beneficiaries unless the Competent Authorities of both Contracting States agree otherwise.

Article 3 **Personal Scope**

This Agreement shall apply to any person who is or who has been subject to the legislation of either Contracting State, and to the dependents and survivors of such a person within the meaning of the applicable legislation of either Contracting State.

Article 4 **Equal Treatment**

Unless otherwise provided in this Agreement, any person described in Article 3 who resides in the territory of either Contracting State shall, in the application of the legislation of that Contracting State, receive equal treatment with nationals of that Contracting State. The foregoing shall also apply to the dependents and survivors who reside in the territory of either Contracting State with respect to their rights derived from the persons specified in this Article.

Article 5 **Export of Benefits**

1. Unless otherwise provided in this Agreement, benefits under the legislation of one Contracting State shall not be subject to any reduction, modification, suspension, withdrawal or confiscation by reason of the fact that the recipient resides or stays in the territory of the other Contracting State, and the benefits shall be payable in the territory of the other Contracting State.

2. Benefits under the legislation of one Contracting State shall be granted to beneficiaries who reside outside the territories of the Contracting States under the same conditions as they are granted to nationals of the

jotka asuvat kyseisen sopimusvaltion alueen ulkopuolella.

II osa Sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat määräykset

6 artikla Yleiset määräykset

Jollei tässä II osassa toisin määrätä, työntekijänä tai yrittäjänä sopimusvaltion alueella työskentelevään henkilöön sovelletaan kyseisen työn osalta ainoastaan kyseisen sopimusvaltion lainsäädäntöä.

7 artikla Lähetetyt työntekijät

1. Jos työnantaja, jolla on kotipaikka sopimusvaltion alueella, lähettää sopimusvaltion lainsäädännön piiriin kuuluvan ja palveluksessaan työskentelevän henkilön työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle, työntekijään sovelletaan edelleen kyseisen työskentelyn osalta ainoastaan ensiksi mainitun sopimusvaltion pakollista vakuutusta koskevaa lainsäädäntöä kahdenkymmenen ensimmäisen kalenterikuukauden ajan, ikään kuin hän työskentelisi edelleen ensiksi mainitun sopimusvaltion alueella. Ajanjaksoa voidaan pidentää toiset kaksikymmentäneljä kuukautta Uruguayn osalta toimivaltaisen viranomaisen ja Suomen osalta toimivaltaisen laitoksen etukäteen antamalla nimenomaisella suostumuksella. Tätä kohtaa sovelletaan myös työntekijöihin, jotka heidän toisen sopimusvaltion alueella toimiva työnantajansa on lähettänyt toisen sopimusvaltion alueella toimivan sidosyrityksensä tai tytäryrityksensä palvelukseen.

2. Jos sopimusvaltion lainsäädännön piiriin kuuluva henkilö, joka tavallisesti työskentelee yrittäjänä tämän sopimusvaltion alueella, työskentelee väliaikaisesti yrittäjänä toisen sopimusvaltion alueella, häneen sovelletaan ainoastaan ensin mainitun sopimusvaltion lainsäädäntöä samoin kuin jos hän työskentelisi ensin mainitun sopimusvaltion alueella edellyttäen, että yrittäjyyden toisen sopimusvaltion alueella ei oleteta kestäväksi yli kahtakymmentäneljää kuukautta. Ajanjaksoa voidaan pidentää toiset kaksikymmentäneljä kuukautta Uruguayn osalta

first Contracting State who reside outside the territories of that Contracting State.

Part II Provisions concerning Applicable Legislation

Article 6 General Provisions

Except as otherwise provided in this Part II, an employed or self-employed person who works in the territory of one Contracting State shall be subject only to the legislation of that Contracting State with respect to that work.

Article 7 Detached Workers

1. Where a person who is covered under the legislation of one Contracting State and in the service of an employer having a registered office in the territory of that Contracting State is sent by that employer to work on that employer's behalf in the territory of the other Contracting State, only the legislation on compulsory coverage of the first Contracting State shall continue to apply with regard to that employment during the first twenty-four calendar months, as though the employee were still employed in the territory of the first Contracting State. The period could be extended for further twenty-four months, with the prior and express consent of the Competent Authority, in the case of Uruguay, and the Competent Institution, in the case of Finland. This paragraph shall also apply to an employee who has been sent by his or her employer in the territory of one Contracting State to the employer's affiliated or subsidiary company in the territory of the other Contracting State.

2. Where a person who is covered under the legislation of one Contracting State and who ordinarily works as a self-employed person in the territory of that Contracting State works temporarily as a self-employed person in the territory of the other Contracting State, that person shall be subject only to the legislation of the first Contracting State as if that person were working in the territory of the first Contracting State, provided that the period of the self-employed activity in the territory of the other Contracting State is not expected to exceed twenty-four months. The

toimivaltaisen viranomaisen ja Suomen osalta toimivaltaisen laitoksen etukäteen antamalla nimenomaisella suostumuksella.

3. Tämän artiklan 1 kohtaa sovelletaan myös henkilöihin, jotka lähetettiin ensin sopimusvaltion alueelta kolmanteen valtioon ja myöhemmin toisen sopimusvaltion alueelle.

4. Jos jommankumman sopimusvaltion lainsäädäntöä sovelletaan 1, 2 ja 3 kohdan määräysten mukaisesti, sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen tai toimivaltainen laitos myöntää työntajan tai yrittäjän pyynnöstä todistuksen, joka osoittaa työntekijän kuuluvan kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin ja josta käy ilmi todistuksen voimassaoloaika. Tämän todistuksen myöntämismenettelyä säätelee artiklan 15 nojalla tehtävä toimeenpanosopimus.

8 artikla **Merenkulkijat ja lentomiehistö**

1. Henkilö, joka ilman tätä sopimusta kuuluisi molempien sopimusvaltioiden lainsäädännön piiriin työskennellessään merenkulaluksen päällystön tai miehistön jäsenenä, kuuluu kyseisen työskentelyn osalta ainoastaan sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka lipun alla alus liikennöi.

2. Henkilö, joka työskentelee ilma-aluksen päällystön tai miehistön jäsenenä, kuuluu kyseisen työn osalta sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueella yrityksellä, jossa hän työskentelee, on päätoimipaikka. Jos yrityksellä kuitenkin on sivuliike tai pysyvä liikepaikka toisen sopimusvaltion alueella, kyseisen sivuliikkeen tai pysyvän liikepaikan palveluksessa oleva henkilö, joka ei kuulu 7 artiklan soveltamisen piiriin, kuuluu sen sopimusvaltion lainsäädännön piiriin, jonka alueella sivuliike tai pysyvä liikepaikka sijaitsee.

9 artikla **Diplomaattisten edustustojen ja konsuli-** **edustustojen jäsenet sekä virkamiehet**

period could be extended for further twenty-four months, with the prior and express consent of the Competent Authority, in the case of Uruguay, and the Competent Institution, in the case of Finland.

3. Paragraph 1 of this Article shall also apply where a person was initially posted from the territory of one Contracting State to a third State and subsequently posted to the territory of the other Contracting State.

4. Where the legislation of one of the Contracting States is applicable in accordance with any of the provisions of paragraphs 1, 2 and 3, the Competent Authority of the Contracting State or their Competent Institution shall issue, upon request of the employer, or the self-employed person, a certificate stating that the worker is subject to the legislation of that Contracting State and indicating the duration for which the certificate shall be valid. The procedure for issuing this certificate will be regulated in the Administrative Arrangement established pursuant to Article 15.

Article 8 **Mariners and Aircraft Crew**

1. A person who, but for this Agreement, would be subject to the legislation of both Contracting States with respect to employment as an officer or member of a crew on a ship shall be subject only to the legislation of the Contracting State of which the ship flies the flag.

2. A person who is employed as an officer or member of a crew of an aircraft shall, in respect of that employment, be subject to the legislation of the Contracting State in the territory of which the enterprise by which he or she is employed has its head office. If, however, the enterprise has a branch or permanent presence in the territory of the other Contracting State, such a person employed by that branch or permanent presence and who is not subject to Article 7 shall be subject to the legislation of the Contracting State in the territory of which the branch or permanent presence is located.

Article 9 **Members of Diplomatic Missions and** **Consular Posts, and Civil Servants**

1. Mikään tässä sopimuksessa ei vaikuta 18 päivänä huhtikuuta 1961 tehdyn diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen eikä 24 päivänä huhtikuuta 1963 tehdyn konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen määräyksiin.

2. Jollei tämän artiklan 1 kohdasta muuta johdu, jos sopimusvaltion keskus- tai paikallishallinnon tai muun julkishallinnon palveluksessa oleva henkilö lähetetään työskentelemään toisen sopimusvaltion alueelle, häneen sovelletaan ensin mainitun sopimusvaltion lainsäädäntöä samoin kuin jos hän työskentelisi tämän sopimusvaltion alueella.

10 artikla Poikkeukset

Uruguayn toimivaltainen viranomainen ja Suomen toimivaltainen laitos voivat sopia keskenään myöntävänsä poikkeuksen tästä II osasta tiettyjen henkilöiden tai henkilöryhmien osalta.

III osa Etuuksia koskevat määräykset

11 artikla Vakuutuskausien yhteenlaskeminen

1. Silloin kun vakuutuskausia on täytynyt kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, kunkin sopimusvaltion toimivaltainen laitos ottaa tarvittaessa huomioon toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet, kun se määrittää oikeutta soveltamansa lainsäädännön mukaisiin etuuksiin, edellyttäen, etteivät nämä vakuutuskaudet ole päällekkäisiä sen oman lainsäädännön mukaisten vakuutuskausien kanssa.

2. Jos henkilö ei ole oikeutettu etuuteen molempien sopimusvaltioiden lainsäädännön mukaisesti täyttyneiden ja tämän artiklan 1 kohdan mukaan yhteenlaskettujen vakuutuskausien perusteella, oikeus kyseiseen etuuteen määräytyy laskemalla yhteen kyseiset kaudet ja kolmannen valtion lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet, kun toista tai molempia sopimusvaltioita sekä kyseistä kolmatta valtiota sitovissa sosiaaliturvasopimuksissa määrätään vakuutuskausien yhteenlaskemisesta, edellyttäen, etteivät tällaiset vakuutuskaudet ole päällekkäisiä

1. Nothing in this Agreement shall affect the provisions of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of April 18, 1961, or of the Vienna Convention on Consular Relations of April 24, 1963.

2. Subject to paragraph 1 of this Article, a person employed by the central or local government service, or any other public service of a Contracting State, who is sent to work in the territory of the other Contracting State, shall be subject to the legislation of the first Contracting State as if he or she were employed in its territory.

Article 10 Exceptions

The Competent Authority, in the case of Uruguay, and the Competent Institution, in the case of Finland, may agree to grant an exception to this Part II with respect to a particular person or categories of persons.

Part III Provisions on Benefits

Article 11 Totalization of Periods of Coverage

1. When periods of coverage have been completed under the legislation of both Contracting States, the Competent Institution of each Contracting State shall, in determining eligibility for benefits under the legislation which it applies, take into account, if necessary, periods of coverage under the legislation of the other Contracting State, provided that such periods of coverage do not overlap with periods of coverage under its own legislation.

2. If a person is not entitled to a benefit on the basis of the periods of coverage completed under the legislation of both Contracting States, totalized according to paragraph 1 of this Article, the right to the said benefit is to be determined by totalizing those periods with the periods of coverage completed under the legislation of a third State with whom one or both Contracting States are bound by social security instruments which provide for the totalization of periods of coverage, provided that such periods of coverage do not overlap with periods

kummankaan sopimusvaltion lainsäädännön mukaisten vakuutuskausien kanssa.

12 artikla **Etuuksien laskeminen**

Etuuksien laskeminen määritellään kunkin sopimusvaltion sovellettavassa lainsäädännössä, jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä.

13 artikla **Uruguayta koskevat erityismääräykset**

1. Uruguayn toimivaltainen laitos vahvistaa oikeuden etuuteen ja laskee etuudet ottaen huomioon Uruguayn lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet sekä Suomen lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet. Myönnettyt etuudet perustuvat etuudensaajalle suotuisimpaan laskentatapaan riippumatta siitä, onko Suomen toimivaltainen laitos määrittänyt etuuksia.

2. Kun Uruguayn toimivaltainen viranomais-
nen laskee vakuutuskaudet yhteen lisätäkseen Suomen lainsäädännön ja tarvittaessa 11 artiklan 2 kohdassa mainitun kolmannen valtion lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet Uruguayn lainsäädännön mukaisesti täyttyneisiin vakuutuskausiin, se soveltaa seuraavia laskentasääntöjä etuuksien määrän selvittämiseksi:

a) Toimivaltainen laitos määrittelee sen etuuden määrän, johon henkilö olisi oikeutettu, jos kaikki hyväksiluettavat vakuutuskaudet olisivat täyttyneet sen lainsäädännön mukaisesti (teoreettinen etuus).

b) Toimivaltainen laitos selvittää etuuden määrän soveltamalla lainsäädäntönsä mukaisesti arvioituun teoreettiseen etuuteen samaa suhdelukua, joka on Uruguayn lainsäädännön mukaisesti täyttyneen hyväksiluettavan vakuutuskauden ja molempien sopimusvaltioiden sekä tarvittaessa kolmannen valtion lainsäädännön mukaisesti täyttyneiden hyväksiluettavien vakuutuskausien kokonaisuuden määrän välillä (pro rata temporis -periaatteen mukainen etuus).

14 artikla **Suomea koskevat erityismääräykset**

of coverage under the legislation of either Contracting State.

Article 12 **Calculation of Benefits**

The calculation of benefits shall be determined by the applicable legislation of the respective Contracting State unless otherwise provided in this Agreement.

Article 13 **Special Provisions relating to Uruguay**

1. The Uruguayan Competent Institution shall establish the individual entitlement to a benefit and shall calculate the benefits taking into account the periods of coverage completed under the Uruguayan legislation, as well as those completed under the Finnish legislation. Benefits provided shall result from the most favorable calculation to the beneficiary by one or the other procedure, regardless of any benefit determination made by the Competent Institution of Finland.

2. When totalizing the periods of coverage in order to add the periods of coverage completed under the legislation of Finland and, if necessary, the legislation of the third State mentioned in paragraph 2 of Article 11 to those completed under the legislation of Uruguay, the Uruguayan Competent Institution shall apply the following calculation rules to establish the amount of the benefits:

(a) The Competent Institution shall determine the amount of the benefit that the person would be entitled to, as if all creditable periods of coverage had been completed under its legislation (theoretical benefit).

(b) The Competent Institution shall establish the amount of the benefit by applying to the theoretical benefit estimated according to its legislation, the same proportion that exists between the creditable period of coverage completed under the legislation of Uruguay, and the total creditable periods of coverage completed under the legislation of the two Contracting States and, if applicable, the third State (pro rata temporis benefit).

Article 14 **Special Provisions relating to Finland**

1. Kun vakuutuskausia on täyttynyt kummankin sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti, Suomen toimivaltainen laitos ottaa tarvittaessa huomioon Uruguayn lainsäädännön mukaisesti ja tarvittaessa 11 artiklan 2 kohdassa mainitun kolmannen valtion lainsäädännön mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet, kun se määrittää oikeutta soveltamansa lainsäädännön mukaisiin etuuksiin, edellyttäen, etteivät tällaiset vakuutuskaudet ole päällekkäisiä sen lainsäädännön mukaisten vakuutuskausien kanssa.

2. Jos kyseisellä henkilöllä on oikeus etuuteen tämän artiklan 1 kohdan soveltamisen perusteella, Suomen toimivaltainen laitos laskee etuuden määrän yksinomaan ja suoraan Suomen lainsäädännön mukaisesti täyttyneiden vakuutuskausien perusteella.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen etuudet myöntävä Suomen toimivaltainen laitos ottaa huomioon yksinomaan ne ansiotulot, jotka kyseinen henkilö on saanut sen alueella.

IV osa Erinäiset määräykset

15 artikla Toimeenpanosopimus

Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät toimeenpanosopimuksen, jossa määrätään tämän sopimuksen toimeenpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

16 artikla Tietojen vaihto ja keskinäinen avunanto

1. Toimivaltansa rajoissa sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja toimivaltaiset laitokset:

- a) antavat toisilleen oman lainsäädäntönsä sallimissa puitteissa tiedot, jotka ovat tarpeen tämän sopimuksen soveltamiseksi;
- b) avustavat toisiaan etuutta koskevan oikeuden määrittämisessä tai etuuden maksamisessa tämän sopimuksen tai sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön mukaisesti; ja

1. When periods of coverage have been completed under the legislation of both Contracting States, the Competent Institution of Finland shall, in determining eligibility for benefits under the legislation which it applies, take into account, if necessary, periods of coverage completed under the legislation of Uruguay and, if necessary, the legislation of a third State as mentioned in paragraph 2 of Article 11, provided that such periods of coverage do not overlap with periods of coverage under its legislation.

2. Where the person concerned is entitled to the benefit through the application of paragraph 1 of this Article, the Competent Institution of Finland shall calculate the amount of the benefit solely and directly on the basis of the periods of coverage completed under the legislation of Finland.

3. The Competent Institution of Finland that grants the benefits referred to in paragraph 2 of this Article shall take exclusively into account the earnings received by the person concerned in its territory.

Part IV Miscellaneous Provisions

Article 15 Administrative Arrangement

The Competent Authorities of the Contracting States shall conclude an Administrative Arrangement that sets out the measures necessary for the implementation of this Agreement.

Article 16 Exchange of Information and Mutual Assistance

1. The Competent Authorities and the Competent Institutions of the Contracting States shall, within the scope of their respective competence:

- (a) communicate to each other, to the extent permitted by the legislation which they administer, any information necessary for the application of this Agreement;
- (b) assist each other with regard to the determination of entitlement to, or payment of, any benefit under this Agreement, or the legislation to which this Agreement applies; and

c) antavat toisilleen mahdollisimman pian tiedot toimenpiteistä, joihin ne ovat ryhtyneet tämän sopimuksen soveltamiseksi, ja kaikista sellaisista muutoksista lainsäädäntönsä, jotka saattavat vaikuttaa tämän sopimuksen soveltamiseen.

2. Tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua apua annetaan maksutta, lukuun ottamatta poikkeuksia, joista sovitaan 15 artiklan mukaisesti tehtävässä toimeenpanosopimuksessa.

17 artikla **Tietojen salassapito**

1. Sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen, toimivaltainen laitos tai yhteyselin välittää sopimusvaltion lainsäädännön ja määräysten mukaisesti toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, toimivaltaiselle laitokselle tai yhteyselimelle henkilötietoja tämän sopimuksen toimeenpanemiseksi siltä osin kuin kyseiset tiedot ovat tarpeen yksittäisen tapauksen käsittelemiseksi.

2. Jollei sopimusvaltion lainsäädännössä ja määräyksissä muuta edellytetä, henkilötietoja, jotka kyseisen sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen, toimivaltainen laitos tai yhteyselin vastaanottaa tämän artiklan mukaisesti toisen sopimusvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, toimivaltaiselta laitokselta tai yhteyselimeltä, käytetään yksinomaan tämän sopimuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön toimeenpanemiseksi. Tällaisiin sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen, toimivaltaisen laitoksen tai yhteyselimen vastaanottamiin tietoihin sovelletaan kyseisen sopimusvaltion lainsäädäntöä ja määräyksiä yksityisyyden suojasta ja henkilötietojen salassapidosta.

3. Seuraavia henkilötietoja voi välittää 1 ja 2 kohdan nojalla: henkilön tunnistetietoja, yhteystietoja, pankkitietoja eläkkeen maksamista varten, perhesuhteisiin liittyviä tietoja, työhön liittyviä tietoja, tietoja eläkkeestä ja muista etuuksista, työkykyä koskevia tietoja, sairauskertomustietoja ja muita tarpeellisia henkilötietoja, jotka ovat edellä mainittujen tietojen kaltaisia.

(c) communicate to each other, as soon as possible, information concerning the measures taken by them for the application of this Agreement and any changes in their respective legislation which may affect the application of this Agreement.

2. The assistance referred to in paragraph 1(b) of this Article shall be provided free of charge, subject to any exceptions to be agreed upon in the Administrative Arrangement concluded pursuant to Article 15.

Article 17 **Confidentiality of Information**

1. The Competent Authority, the Competent Institution or the Liaison Body of a Contracting State shall, in accordance with its legislation and regulations, transmit to the Competent Authority, the Competent Institution or the Liaison Body of the other Contracting State personal data for the implementation of this Agreement insofar as that data is necessary for handling an individual case.

2. Unless otherwise required by the legislation and regulations of a Contracting State, personal data which is transmitted, in accordance with this Article, to the Competent Authority, or the Competent Institution or the Liaison Body of that Contracting State by the Competent Authority, or the Competent Institution or the Liaison Body of the other Contracting State shall be used exclusively for the purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies. Such data received by a Competent Authority, the Competent Institution or the Liaison Body of a Contracting State shall be governed by the legislation and regulations of that Contracting State for the protection of privacy and confidentiality of personal data.

3. By virtue of paragraphs 1 and 2, the following types of personal data may be transmitted: identifying data of the person, contact details, bank information for pension payment, family relations, work details, information on pension and other benefits, information on work ability, medical records, as well as other necessary personal data which is analogous to the aforementioned types of data.

4. Terveyttä koskevia henkilötietoja, joita välitetään tämän sopimuksen mukaisesti, käsitellään yksinomaan tämän sopimuksen ja sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön toimeenpanemiseksi.

18 artikla **Vapautus maksuista ja asiakirjojen oikeaksi todistamisesta**

1. Jos sopimusvaltion lainsäädännössä määrätään, että kyseisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle toimitettavat asiakirjat vapautetaan kokonaan tai osittain maksuista, mukaan lukien konsuli- ja hallinnolliset maksut, tämä vapautus koskee myös vastaavia asiakirjoja, jotka toimitetaan toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle tämän sopimuksen tai toisen sopimusvaltion lainsäädännön soveltamiseksi.

2. Tämän sopimuksen tarkoituksia varten tarvittaviin asiakirjoihin ei vaadita diplomaatti- tai konsuliviranomaisten tai julkisen rekisterin tekemää virallista käännöstä, tarkastusta tai laillistusta, jos toimivaltainen viranomainen tai laitos tai yhteyselin on osallistunut asiakirjojen hankkimiseen.

3. Sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen tai toimivaltainen laitos hyväksyy toisen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai toimivaltaisen laitoksen oikeaksi todistamat jäljennökset asiakirjoista oikeiksi jäljennöksiksi ilman muuta todistamista.

19 artikla **Yhteydenpidon kieli**

1. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, toimivaltaiset laitokset ja yhteyselimet voivat olla suoraan yhteydessä toisiinsa ja kehen tahansa henkilöön, missä tämä asuukin, silloin kun on tarpeen tehdä näin tämän sopimuksen tai sen soveltamisalaan kuuluvan lainsäädännön soveltamiseksi. Yhteydenpito voi tapahtua kumman tahansa sopimusvaltion virallisella kielellä tai englanniksi. Jos sopimusvaltion toimivaltaisella laitoksella on vaikeuksia tulkita toisen sopimusvaltion virallisella kielellä laadittua

4. Personal data concerning health which is transmitted in accordance with this Agreement shall be processed exclusively for the purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies.

Article 18 **Exemption from Fees and Certification of Documents**

1. Where the legislation of a Contracting State provides that any document which is submitted to the Competent Authority or the Competent Institution of that Contracting State shall be exempted, wholly or partly, from fees or charges, including consular and administrative fees, the exemption shall also apply to corresponding documents which are submitted to the Competent Authority or the Competent Institution of the other Contracting State in the application of this Agreement or of the legislation of the other Contracting State.

2. The documents required for the purposes of this Agreement will not require official translation, visa or legalization by diplomatic, consular authorities or public registry, provided that they have been obtained with the participation of a Competent Authority or Institution or a Liaison Body.

3. Copies of documents which are certified as true and exact copies by the Competent Authority or the Competent Institution of one Contracting State shall be accepted as true and exact copies by the Competent Authority or the Competent Institution of the other Contracting State, without further certification.

Article 19 **Language of Communication**

1. The Competent Authorities, the Competent Institutions and the Liaison Bodies of the Contracting States may correspond directly with one another as well as with any person, wherever that person may reside, whenever it is necessary to do so for the application of this Agreement or the legislation to which this Agreement applies. The correspondence may be made in any official language of either Contracting State or in the English language. In the eventual case any Competent Institution of one of the

asiakirjaa, se voi pyytää apua toisen sopimusvaltion toimivaltaisilta laitoksilta tai yhteyselimeltä.

2. Sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen tai toimivaltainen laitos ei voi hylätä hakemusta tai asiakirjaa ainoastaan sillä perusteella, että se on laadittu toisen sopimusvaltion virallisella kielellä.

20 artikla

Hakemusten, ilmoitusten tai muutoksenhakukirjelmien jättäminen

1. Hakemus, ilmoitus tai muutoksenhakukirjelmä, joka koskee sopimusvaltion lainsäädännön mukaisen etuuden määrittämistä tai maksamista ja joka olisi kyseisen lainsäädännön soveltamistarkoitusta varten pitänyt jättää tietyn määräajan kuluessa kyseisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle, mutta joka sen sijaan on jätetty saman määräajan kuluessa toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle, katsotaan jätetyksi ajallaan ensiksi mainitun sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle.

2. Jos henkilö tämän sopimuksen voimaantultua jättää sopimusvaltion toimivaltaiselle laitokselle kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisen kirjallisen etuushakemuksen, hakemus myös turvaa henkilön oikeudet vastaaviin toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisiin etuuksiin edellyttäen, että henkilö hakemuksen ajankohtana:

- a) pyytää, että se käsiteltäisiin toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisena hakemuksena; tai
- b) antaa tietoa, jonka mukaan vakuutuskausia on täytynyt toisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Edellä olevaa ei kuitenkaan sovelleta, jos hakija nimenomaisesti pyytää, että hakemus koskee ainoastaan ensin mainitun sopimusvaltion lainsäädännön mukaisia etuuksia.

3. Tapauksissa, joihin sovelletaan tämän artiklan 1 tai 2 kohtaa, hakemuksen, ilmoituksen tai muutoksenhakukirjelmän vastaanottanut toimivaltainen viranomainen tai toimivaltainen laitos merkitsee asiakirjan vastaanottamispäivän ja viipymättä lähettää

Contracting States has any difficulties to interpret any document in an official language of the other country, it may request the assistance of the Competent Institutions and the Liaison Body of the other Contracting State.

2. An application or document may not be rejected by the Competent Authority or Competent Institution of a Contracting State solely because it is in an official language of the other Contracting State.

Article 20

Submission of Claims, Notices or Appeals

1. Any claim, notice or appeal concerning the determination or payment of a benefit under the legislation of a Contracting State which should, for the purposes of that legislation, have been filed within a prescribed period with the Competent Authority or the Competent Institution of that Contracting State, but which is instead filed within the same period to the Competent Authority or the Competent Institution of the other Contracting State, shall be considered to have been filed on time with the Competent Authority or the Competent Institution of the first Contracting State.

2. If, after the entry into force of this Agreement, a person files a written application for benefits with the Competent Institution of a Contracting State under the legislation of that Contracting State, the application shall also protect the rights of that person to corresponding benefits under the legislation of the other Contracting State, provided that the person at the time of application:

- (a) requests that it be considered as an application under the legislation of the other Contracting State; or
- (b) provides information indicating that periods of coverage have been completed under the legislation of the other Contracting State.

However, the foregoing shall not apply if the applicant explicitly requests that the application be restricted to benefits under the legislation of the first Contracting State.

3. In any case to which paragraph 1 or 2 of this Article applies, the Competent Authority or the Competent Institution to which the claim, notice or appeal has been submitted shall indicate the date of receipt of the

asiakirjan edelleen toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle laitokselle.

4. Viivästyskorotus, joka määrätään viivästyksestä Suomen lainsäädännön mukaisten etuuksien maksamisessa, lasketaan päivästä, jona Suomen toimivaltainen laitos tai yhteyselin on vastaanottanut kirjallisen etuus-hakemuksen.

21 artikla **Etuuksien maksaminen**

1. Sopimusvaltion toimivaltainen laitos voi maksaa tämän sopimuksen mukaisia etuuksia kyseisen sopimusvaltion valuutassa.

2. Jos sopimusvaltio ottaa käyttöön valuuttasäännöstelyjä tai vastaavia toimenpiteitä, jotka rajoittavat varojen tai rahoitusvälineiden maksamista, lähettämistä tai siirtoa tämän sopimusvaltion ulkopuolella oleville henkilöille, se ryhtyy viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen tämän sopimuksen mukaisesti maksettavan määrän maksamisen 3 artiklassa tarkoitetuille henkilöille.

22 artikla **Erimielisyyksien ratkaiseminen**

1. Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat erimielisyydet ratkaistaan sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisillä neuvotteluilla.

2. Jos erimielisyyksiin ei löydy ratkaisua kahdentoista kuukauden kuluessa neuvotteluiden alkamisesta tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, kumpi tahansa sopimusvaltio voi pyytää ratkaisua diplomaattiteitse, missä tapauksessa sopimusvaltiot pyrkivät ratkaisemaan riidan tällaisien kanavien kautta.

V osa **Siirtymä- ja loppumääräykset**

23 artikla **Siirtymämääräykset**

document and forward it without delay to the Competent Authority or the Competent Institution of the other Contracting State.

4. An increased amount for delay in the payment of benefits under the legislation of Finland shall be calculated from the date when the Competent Institution or Liaison Body of Finland receives the written application for benefits.

Article 21 **Payment of Benefits**

1. The Competent Institution of a Contracting State may pay benefits in accordance with this Agreement in the currency of that Contracting State.

2. In the event that a Contracting State imposes currency controls or other similar measures that restrict payments, remittances or transfers of funds or financial instruments to persons who are outside the territory of that Contracting State, it shall, without delay, take appropriate measures to ensure the payment of any amount that must be paid in accordance with this Agreement to persons described in Article 3.

Article 22 **Resolution of Disagreements**

1. Any disagreement regarding the interpretation or application of this Agreement shall be resolved by consultation between the Competent Authorities of the Contracting States.

2. If a disagreement cannot be resolved within twelve months from the initiation of the consultations in accordance with paragraph 1 of this Article, either Contracting State may request resolution through diplomatic channels, in which case, the Contracting States shall seek to resolve the dispute through such channels.

Part V **Transitional and Final Provisions**

Article 23 **Transitional Provisions**

1. Ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää täyttyneet vakuutuskaudet ja muut asiaa koskevat tapahtumat ennen tuota päivää otetaan huomioon, kun määritetään oikeutta tämän sopimuksen mukaiseen etuuteen.

2. Tämä sopimus ei luo oikeutta etuuden saamiseen ajanjaksolta ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää.

3. Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tehdyt päätökset oikeudesta etuuksiin eivät vaikuta sopimuksen nojalla syntyviin oikeuksiin.

4. Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa määritetyt etuudet voidaan määrittää hakeuksesta uudelleen, jos muutos tällaisissa etuuksissa johtuu ainoastaan tämän sopimuksen määräyksistä. Tämän sopimuksen soveltaminen ei vähennä niiden etuuksien määrää, joihin oikeus on syntynyt ennen sopimuksen voimaantuloa.

5. Kun 7 artiklaa sovelletaan henkilöihin, jotka on lähetetty työskentelemään sopimusvaltioon ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää, artiklassa tarkoitettujen työskentelykausien katsotaan alkaneen tämän sopimuksen voimaantulopäivänä.

6. Tämän sopimuksen III osan määräyksiä sovelletaan vain etuuksiin, joita koskeva hakemus on jätetty sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

24 artikla Voimaantulo

1. Kumpikin sopimusvaltio lähettää toiselle sopimusvaltiolle diplomaattisen nootin, jolla se ilmoittaa, että kaikki sen valtiosisäiset vaatimukset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

2. Tämä sopimus tulee voimaan kolmanneksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen diplomaattinen nootti on otettu vastaan.

25 artikla Voimassaolo ja irtisanominen

1. Any period of coverage completed before the date of the entry into force of this Agreement, and any other relevant events that occurred before that date, shall be taken into consideration in determining the right to a benefit under this Agreement.

2. This Agreement shall not establish any right to receive payment of a benefit for any period before the date of the entry into force of this Agreement.

3. Determinations concerning entitlement to benefits which were made before the entry into force of this Agreement shall not affect rights arising under it.

4. Benefits determined before the entry into force of this Agreement may be newly determined upon application if a change in such benefits results solely from the provisions of this Agreement. The application of this Agreement shall not result in any reduction in the amount of benefits to which entitlement was established prior to its entry into force.

5. In applying Article 7 in case of persons who were sent to a Contracting State prior to the date of the entry into force of this Agreement, the periods of employment referred to in that Article shall be considered to begin on the date of the entry into force of this Agreement.

6. The provisions of Part III shall apply only to benefits for which an application is filed on or after the date this Agreement enters into force.

Article 24 Entry into Force

1. Each Contracting State shall transmit to the other Contracting State a diplomatic note advising of the compliance with all its internal requirements for the entry into force of this Agreement.

2. This Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the month in which the last of the diplomatic notes are exchanged.

Article 25 Period of Duration and Termination

1. Tämä sopimus on voimassa kahdennentoista kuukauden viimeiseen päivään sen kuukauden jälkeen, jolloin jompikumpi sopimusvaltio on kirjallisesti ilmoittanut sen irtisanomisesta toiselle sopimusvaltiolle.

2. Jos tämä sopimus irtisanotaan, oikeudet siihen perustuvien etuuksien saamiseen ja niiden maksamiseen säilyvät. Sopimusvaltiot sopivat järjestelyistä sellaisten oikeuksien käsittelemiseksi, jotka ollaan saavuttamassa.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet ovat, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Montevideossa 7. päivänä lokakuuta 2025 kahtena kappaleena suomen, espanjan ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Jos syntyy tulkintaeroja, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

1. This Agreement shall remain in force and effect until the last day of the twelfth month following the month in which written notice of its termination is given by either Contracting State to the other Contracting State.

2. If this Agreement is terminated, rights regarding entitlement to or payment of benefits acquired under it shall be retained. The Contracting States shall make arrangements dealing with rights in the process of being acquired.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Montevideo, on this 7th day of October 2025, in the Finnish, Spanish, and English languages, each text being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.